

1ª Època: Precientífica (fins a 1880)

Dintre de la primera època de la psicologia moderna, també coneguda com època precientífica cal destacar els orígens de la psicologia a càrrec de Aristòtil i Plató, dos destacats filòsofs grecs.

Els primers intents per psicologitzar l'educació els trobem ja cap al segle XV on J.L.Vives comença a introduir una metodologia conductista, un ensenyament de forma organitzada, i comença a prestar més atencions cap a aspectes com l'aprenentatge, la diversitat, l'escola com a context...

Cap al segle XVII Locke reafirma tot el que Vives havia plantejat a més d'ampliar els seus estudis i donar més importància a altres factors fins ara desestimats com són la disciplina, la formació ètica del professor...

Però es a principis d'aquest mateix segle quan apareixen les teories de Comenius a qui se li atribueix el naixement de la psicologia evolutiva.

A partir d'ací, es dona un salt cap a la ciència i Pestalozzi i Herbart al segle XVIII comencen a plantejar idees com ara la formació psicològica del mestre, la rebuja a l'aprenentatge memorístic... incluint la psicologia de l'educació en un terreny científic i iniciant processos tan importants com la Pedagogia.

2ª Etapa: Els començaments de la Psicologia Evolutiva. Psicologia i pràctica escolar (1880–1900)

A aquesta segona etapa cal destacar el naixement, amb S.Hall, de l'estudi del xiquet, la anomenada pedagogia i posteriorment de les arrels que aquest moviment determinà, com ara l'estudi de les diferències individuals. Dintre d'aquesta última branca calen destacar treballs com els de Wunt (iniciador de la psicologia experimental), Galton (iniciador de la Pedagogia diferencial), Binet (creador dels anomenats test d'intel·ligència) o Catell (qui perfecciona els tests)

També cal destacar en aquesta etapa, la consideració de l'aprenentatge com a procés d'adaptació, postura promulgada per W.James i el seu funcionalisme americà, i la seua defensa del mestre enriquidor, i J.Dewey qui va entendre la psicologia evolutiva com a disciplina pont entre psicologia i Educació, i va esmentar la possibilitat del Rol dels mestres.

3ª Etapa: Constitució formal i Consolidació (1900–1920)

És en la que el comportament i l'aprenentatge ocupen un paper primordial. Cap a principis del segle XX apareixen Psicòlegs especialitzats, com ara Thorndike, primer psicòleg de l'educació i creador de la teoria científica de l'aprenentatge: lleis, de l'afecte i de la disponibilitat.

Destaquem també a aquesta època Sechenov que introdueix el mètode experimental de la investigació fisiològica a la Psicologia, Pavlov qui dissenyà el condicionament clàssic o Bechterev qui aplicà els mètodes objectius a l'estudi dels processos psicològics.

A aquesta etapa, s'estableixen els continguts de la Instrucció, gràcies a Claparède, Judd i Huey, i finalment es comença a mesurar la intel·ligència mitjançant l'anàlisi factorial de la intel·ligència (Spearman).

4ª Etapa: La psicologia evolutiva com a marc explicatiu del procés d'ensenyança /aprenentatge (1920–1950)

Apareix el Conductisme, clau a la psicologia de l'educació. Fou començat per Watson i Tolman o Hull entre altres, seguien els seus estudis.

També destaquem l'estudi de la intel·ligència, l'educació i les diferències individuals. Thorndike desenvolupa l'anàlisi factorial i estudia

Les habilitats mentals primàries. També dissenya el test PMA. Amb ell Terman (fou el primer en tractar superdotats) i Weschler (creador de diversos tests) tanquen aquesta època.

5ª Etapa: La psicología evolutiva i l'estudi dels processos instruccionals (1950–1980)

És una època molt influenciada pel conductisme operant d'Skinner.

Els temes més importants que es tracten són:

- Planificació curricular
- Avaluació del rendiment
- Disseny de sistemes instruccionals

Altres característiques de la 5ª etapa són: el pas a criteri de l'avaluació, la perspectiva sociolingüística, i la substitució pel model procés–producte del paradigma conductista.

Aquesta 5ª etapa es desfà donant-nos les diferents orientacions que avui en dia ha agafat la Psicologia: Conductista, Cognitiva, Psicosocial i Ecològica.